

Yabancılar Hukuku

İkamet İzni Reddine Karşı İptal Davası

Başvurunun reddi halinde izlenecek yol, dava süresi ve yürütmenin durdurulması talebi.

Güncelleme: 10 Eylül 2026

01 Ret kararını doğru tanımlamak

İkamet izninin reddi, uzatılmaması, iptali, sınır dışı etme ve idari gözetim farklı idari işlemlerdir. Aynı kişiye birden fazla karar bildirilmiş olabilir. İlk adım kararların tümünü ve tebliğ belgelerini ayırmak, her birinde hangi başvuru yolunun gösterildiğini incelemektir.

Başvuruya ilişkin ekran görüntüsü veya kısa mesaj, gerekçeli kararın bütününe göstermeyebilir. Ret kararındaki dayanak madde ve somut neden görülmeden başvurunun niçin reddedildiği hakkında kesin sonuca varılmamalıdır. İzin türünün şartları da birbirinden farklıdır.

02 İptal davası ve süre

İkamet izni ret işlemi için, özel bir düzenleme bulunmadığında İYUK m.7 uyarınca yazılı bildirimi izleyen günden itibaren altmış günlük genel idari dava süresi gündeme gelir. Tebliğin usulü, idari başvurunun niteliği ve varsa özel kanun yolu süre hesabını etkileyebilir.

İdareye dilekçe verilmesi her durumda dava süresini baştan başlatmaz. İYUK m.11 kapsamında bir başvurunun süreye etkisi ile sıradan bilgi talebi aynı değildir. Bu nedenle başvuru tarihleri ve cevaplar birlikte değerlendirilmeden yeni bir altmış günlük süre varmış gibi hareket edilmemelidir.

03 Gerekçeye uygun delil sunulması

Ret nedeni hangi koşulla ilgiliyse o koşula cevap veren belgeler hazırlanmalıdır. Konaklama, geçim imkânı, sağlık sigortası, öğrenim veya aile ilişkisi gibi konularda farklı belgeler gerekir. Belgelerin geçerlilik tarihleri ve başvuru sırasında mevcut olup olmadıkları da önemlidir.

Yabancı dildeki belgelerde tercüme ve gerekli doğrulama işlemleri gündeme gelebilir. Dilekçede yalnızca Türkiye’de kalmak istenmesi değil, işlemin yetki, şekil, sebep, konu veya maksat yönünden neden hukuka aykırı olduğu açıklanmalıdır. Sunulan her belge ilgili iddiayla ilişkilendirilmelidir.

04 Yürütmenin durdurulması

İptal davasının açılması kural olarak işlemin uygulanmasını kendiliğinden durdurmaz. İYUK m.27 uyarınca yürütmenin durdurulması için işlemin açıkça hukuka aykırı olması ve uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zarar doğması koşulları birlikte değerlendirilir.

Sağlık, aile hayatı veya eğitimin kesintiye uğraması gibi etkiler, somut belgelerle açıklanabilir. Talebin yapılması ile mahkemenin olumlu karar vermesi aynı değildir. Dava açıldığı için yeni bir ikamet izni veya çalışma izni kazanıldığı varsayılmamalıdır.

05 Sınır dışı ve idari gözetim ayrı yollar izler

Sınır dışı etme kararına karşı 6458 sayılı Kanun m.53 kapsamında tebliğden itibaren yedi gün içinde idare mahkemesine başvuru yolu vardır. Göç İdaresinin açıklamasına göre başvuru, kararı veren makama da bildirilir; yabancıнын rızası saklı kalmak üzere dava süresi ve yargılama boyunca sınır dışı edilmeme güvencesi uygulanır.

İdari gözetim kararına karşı başvuru ise sulh ceza hâkimliğine yapılır ve farklı bir incelemedir. İkamet izni için açılan dava bu diğer kararları kendiliğinden ortadan kaldırmaz. Aynı gün bildirilen kararlar için ayrı bir süre ve başvuru çizelgesi hazırlanması hak kaybını önlemeye yardımcı olur.

Belge kontrol listesi

- Gerekçeli ret kararı ve tebliğ evrakı
 - Pasaport ve önceki izin belgeleri
 - Başvuru evrakı ve teslim kayıtları
 - Varsa sınır dışı ve idari gözetim kararları
-

Sık sorulan sorular

İkamet reddi ile sınır dışı aynı karar mı?

Hayır. Dayanakları, süreleri ve sonuçları farklı olabilir. Her karar ayrıca okunmalı ve gerekiyorsa ayrı başvuru yapılmalıdır.

Dava açınca ikamet izni verilmiş sayılır mı?

Hayır. İptal davası açılması tek başına izin oluşturmaz. Yürütmenin durdurulması ve davanın sonucu ayrıca değerlendirilir.

İdareye e-posta göndermek süreyi durdurur mu?

Her e-posta veya bilgi talebi böyle bir sonuç doğurmaz. Başvurunun kanuni niteliği, usulü ve tarihi incelenmelidir.

Hangi belgeleri saklamalıyım?

Gerekçeli karar, tebliğ belgesi, başvuru formu, teslim edilen evrak, başvuru numarası ve tüm cevaplar saklanmalıdır. Birden fazla karar varsa ayrı dosyalanmalıdır.

Kaynaklar ve mevzuat

İdari Yargılama Usulü Kanunu m.7, 11, 27

Göç İdaresi: ikamet izni çeşitleri

Göç İdaresi: sınır dışı etme ve yargı yolu

Bu makale genel bilgilendirme içindir; kişiye özel hukuki görüş veya sonuç garantisi içermez. Uygulanacak hükümler olayın koşullarına ve işlem tarihine göre değişebilir.